

Kriza in društva.

Ta članek je prinesel v prevodu »Naš glas« v svoji zadnji številki. Napisal ga je R. Markuš v zagrebškem »Glasniku železniških činovnika«. Ker je povedano v njem toliko resničnega, kar velja na sploh, in o čemer bi moral vsakdo izmed nas razmišljati, ga prinaša tudi naše glasilo v **memento** vsakemu tistemu, ki še ni trden.

»Značilni pojav našega časa, kriza, ni prizanesla niti društvom. Nekoč so se društva razvijala in je bilo njihovo delo živo in napredno. Če pomislimo, da so bile zahteve društev izvedljive in da so bile po večini sprejete, nas njihov razvoj ne bo niti najmanj presenetil. Društva so cvetela in dajala obilen sad, k čemur so največ pripomogle tedanje razmere in polne državne blagajne. Društveni uspehi so koristili članstvu in ga tako izpodbujali k intenzivnemu delu za svoje organizacije.

Gospodarska kriza zadnjega časa nikakor ni naklonjena razvoju društev in v znatni meri onemogoča njihovo delo. Razumljivo. Z ene strani država iz raznih, največ gmotnih razlogov ne more ugoditi zahtevam in predlogom društev, z druge strani pa člani, ki so nezadovoljni sami s seboj, ne podpirajo tega dela, temveč v najbolj kritičnih časih omahujejo. Društva, ki ne najdejo pri članstvu niti podpore, niti izpolnjevanja svojih zahtev, izgubljajo na moči in propadajo.

Kako člani utemeljujejo svojo brezbriznost napram društvom? Ker vidijo, da je društveno delo neplodno, oziroma da ni tako plodovito, kakor sami zahtevajo, so mnenja, da so društva izgubila razlog za obstoj in da so torej nepotrebna. Trdijo, da imajo organizacije danes svojo edino oporo le še v tradiciji.

Tako naziranje ni upravičeno. Kriza je prišla, pa bo tudi minila. Vendar pa danes obstoji z vso intenzivnostjo in z vsemi svojimi posledicami. Kako se te posledice občutijo, ve najbolje vsak poedinec — član društva. Pa naj se mar popolnoma prepustimo ušodi? Zakaj pa imamo društva? Društva obstoje, da varujejo koristi članov. Današnje razmere moremo ravno z njihovo pomočjo vsaj nekoliko izboljšati.

Vendar pa morejo društva upati na uspeh svojega delovanja samo tedaj, če bodo zadošči podprta s solidarnostjo svojih članov in če točno upoštevajo vse tiste nujne faktorje, ki na današnje družabno življenje odločilno vplivajo. Čim gineva solidarnost, ta odločilna vez v današnjem družabnem življenju in čim društva z demagogijo umetno podaljšujejo svoj obstanek, izgubljajo svoj *raison d'être* in propadajo kljub vsem umetnim sredstvom, katera naj bi jih ohranila živa.

Taka društva, ki so utemeljena v idealnih in realnih zahtevah in ki slone na moralnem in gmotnem sodelovanju vseh delcev, članov, taka društva obstoje in bodo obstajala. Ne smemo pri tem pozabiti, da mora biti gmotna podlaga društva samo toliko krepka, da zagotovi uspeh idealnim društvenim ciljem.

Rekli smo, da je uspeh društva odvisen največ od poedincev. Ne smemo odnehati zdaj, ko je naše delo najbolj potrebno. Neplodne opazke, nepotrebna jadikovanja nam ne pomorejo. Delo in spet delo — to nam je danes potrebnejše nego kdaj prej. Kako pa je za-

res? Skoro vsi člani odlagajo svoje moralne dolžnosti na nekatere odbornike in se na ta način izognejo dela svojih dolžnosti. Gmotne obveznosti, katerih pa na druge ne morejo prenesti, teh ne izpolnjujejo. Žalostno je dejstvo, da je danes ustvaritev idealnih namerov mogoča samo z neko gmotno podlago. In zato je večina društev, v katerih je izpolnjevanje dolžnosti odvisno od prostega odločevanja poedincev, v težkem položaju. Nasprotno pa društva, ki jim je ta temelj silo ali na neki drugi umetni način zagotovljen, vzdržujejo zavest članstva na izvestni višini in ne občutijo bremena. Čim pa ta slaba opora za obstanek takega društva izgine — društvo propade.

Kot člani prevale svoje moralne obveznosti na druge, in preostane jim edina dolžnost, da plačajo članarino. Toda pod vplivom neprimerne varčnosti ne izpolnjujejo niti te dolžnosti. Dočim nekateri interes društva omalovažujejo zaradi domačih skrbi, iščejo drugi krivca vseh neuspehov prav v društvu samem in mu odrekajo sleherno pomoč.

Temporá mutantur. Društva bodo spet dobila svoj nekdanji pomen, toda o tem bo odločilo dejstvo, kako so prebrodila težke čase krize. Absolutna zvestoba vsakega poedinega člana nudi društvu silo in moč, katero bo potrebovalo v trenutkih, ki bodo odločilni za članstvo. Današnje gospodarske razmere so težke za poedince, toda kakor se povsod najdejo potrebna zdravila za varovanje zdravja, tako se morajo najti vselej tudi tisti malenkostni prispevki, ki bodo obdržali društva na višini in jih obvarovali vseh težkoč. Kakor pa je zdravje potrebno, če naj človek sploh zadovoljno živi, tako so potrebna društva, da nam varujejo naše interese in izpolnjujejo naše želje ter nam omogočajo čim popolnejše zadovoljstvo.

Prijatelja najbolj cenimo v nesreči. Za društvo pa je najbolj vreden tisti član, ki društvo v težkih časih podpira.

Zato morajo vsi člani brezpogojno podpirati delo tistih nekaterih drugov, na katere so zvalili vse svoje moralne obveznosti, in morajo brezpogojno plačevati članarino kot drugi del svojih dolžnosti, katere jim nalaga njihova skupnost, društvo. Skupne so nam koristi in kolikor jih želimo uživati, toliko dolžnosti nam mora biti tudi skupnih.

Naj nihče, ki misli na 'danes', ne pozablja na 'jutri'!

Iz uredništva.

V 7. številki »Poštne Glasnika« smo objavili pod naslovom »Tople besede za našo stroko v parlamentu« govor poslanca g. Milivoja Dj. Izakovića, ki se je med drugim zelo toplotno zavzel za našo stroko in njeno osebje.

Ker je o naši stroki govoril v skupščini tudi pomočnik ministra za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorič, se je organizacija obrnila nanj s prošnjo, da bi ji odstopil svoj govor za objavo v našem glasilu.

Žal, da omenjenega govora ne moremo objaviti, ker je pomočnik ministra na pismo organizacije odgovoril, da svojih govorov ne piše, ampak da jih po situaciji kakor tudi glede na izvajanje predgovornikov vedno šele v konkretnem primeru prireja.

Za informacijo organizacije pa nam je g. pomočnik ministra sporočil, da je v finančnem odboru kakor tudi v plenumu skupščine naglasil, da se je pri redukcijah prometnega ministrstva zvalilo glavno breme na poštne resor in da se je pri teh redukcijah šlo mnogo predaleč, preko tega, kar dopušča sam interes službe, ker je že na mnogih mestih število osebja pod normiranim staležem. Opozarjal je na veliki interes, ki ga ima celokupno gospodarstvo na brezhibnem in točnem funkcioniranju ptt. službe. Opozoril je skupščino in vlado tudi na to, da so plače že danes za večino kategorij pod eksistenčnim minimumom in da se nadaljnje redukcije ne dajo več izvajati. Podčrtal je, da so krediti za vzdrževanje in obnovo naprav nezadostni, da je vprašanje mednarodnih kablov še vedno nerešeno, kakor tudi vprašanje lastnih zgradb za poštne urade in zahteval, da se politika eksploatacije poštne resora spremeni tako, kakor to zahtevajo interesi napredka te važne panoge in pa interesi gospodarstva, ker je ptt. stroka obče koristna ustanova, ki se ne sme spreminjati v napravo za pobiranje državnih dohodkov.

Za tako odkrita, iskrena in globoko zajeta izvajanja g. pomočnika ministra mu je celokupno poštno osebje lahko samo globoko hvaležno. Dravska sekcija UPU pa se mu iskreno zahvaljuje, da ji je izvolil na kratko očrtati svoj govor.

Šetine Tinko:

Ambulančne pošte v Jugoslaviji.

Pošta je v današnjem življenju tako važen faktor, da bi brez nje ne bilo pravega razvoja narodnega gospodarstva. Kulturni in gospodarski napredek narodov lahko cenimo po urejenosti poštne prometa. Jugoslavija je v zadnjih letih na tem polju vidno napredovala. Začetek je bil res težaven. Vzemimo za primer samo poštno poslovanje. V nekaterih banovinah se je po preobratu poslovalo po srbskih, v drugih po avstrijskih in madžarskih pravilih. Vsa ta pravila je bilo treba zediniti, oziroma napraviti nova, ki bi odgovarjala položaju zemlje in razmeram časa. Danes je to premagano tako, da lahko govorimo o dobro urejenem poštnem prometu v Jugoslaviji.

Železnice so ostale kljub tekmi avtomobilov in aeroplanov še vedno glavno prevozno sredstvo v tuzemskem in inozemskem poštnem prometu. Železnice so žile odvodnice in privodnice, ki dajejo prometu življenje. Kaj bi bile stabilne pošte brez železnic, brez ambulančnih pošt? Pešci, jezdec, vozovi, avtomobili in aeroplani prenesejo, oziroma prevozijo razmeroma majhen odstotek od celokupnega poštne prometa. Glavni poštni promet leži na ramah ambulančnih pošt. Zato ambulančne pošte zaslužijo posebno pozornost. Treba je, da jih proučujemo in izpopolnjujemo.

Jugoslovanska poštna uprava razpolaga po pregledu od 15. maja lanskega leta s 135 ambulančnimi poštami. Od teh jih obratuje 115 na železnicah, 19 na morju in 1 na Donavi. To število ambulančnih pošt ni stalno. Če se pokaže na kaki progji zaradi naraslega prometa potreba, se upeljejo nove ambulančne

ne pošte. Na progah, kjer promet pada, se opuščajo. Tako je pri ambulančnih poštah promet stalen regulator.

Ambulančne pošte so ustanove, ki prevajajo poštno pošiljke po železnicah ali brodovih. Njihova glavna naloga je med vožnjo vse vrste poštnih pošilk razbirati, usmerjati in odpravljati po najhitrejši poti na stalne in na priključne ambulančne pošte.

Ambulančne pošte delimo v dve skupini. Pri prvi je vodstvo poverjeno uradniku, pri drugi pa zvaničniku, izjemoma tudi služitelju. Označujemo jih z imenom začetne in končne postaje. Razen tega ima vsaka ambulančna pošta svojo številko, ki ostane neizpremenjena v obeh smereh vožnje, na pr. Ljubljana—Maribor 36 in Maribor—Ljubljana 36. Poštna uprava je uvedla poseben sistem za označevanje ambulančnih pošt. Važnejše so označene z nižjimi številkami, in sicer od šte. 1 do 40, ostale pa po serijah za vsako poštno direkcijo. Za ambulančne pošte dravske poštno direkcije je določena serija od šte. 70 do 100.

A. Ambulančne pošte na železnicah

Poglejmo si najprej ambulančne pošte, ki poslujejo na železnicah. V Jugoslaviji iznaša dolžina železniškega omrežja okrog 10.000 kilometrov. Vse proge eksploatira država, če izvzamemo 300 km dolgo progo, ki je v privatnih rokah. Ambulančne pošte prevozijo dnevno čez 18.000 km. Na prvi pogled izgleda ta številka visoka. Ker pa občujejo na prometnejših progah po dve, tri ali celo več ambulančnih pošt, si to razliko med dolžino vsega železniškega omrežja in prevoženo progo lahko tolmačimo.

I. Poštni vagoni.

Urad za ambulančne pošte je poštni vagon. Njegova zunanja konstrukcija je nekoliko drugačna od osebnih vagonov. Na najbližjem oknu nabiralnika na obeh straneh vagona opazimo pritrjeno po eno tablo. Na tej je označena smer in številka ambulančne pošte. Mnenja sem, da teh tablic ne bomo obdržali stalno, ker so nepraktične. Kako bi izgledale stabilne pošte, če bi izobešale svoje table z državnim grbom v oknih!? Zato je treba primernejšega prostora na zunanji strani urada. Usmerilne tablice ambulančnih pošt so premajhne. Na večjih peronih, kjer je ambulančna pošta bolj oddaljena, je napise težko čitati. Pozimi, ko zamrznejo okna vagona, tablic sploh ni videti. Ambulančnim uslužbenecem delajo senco. Take usmerilne table uporabljajo sicer še nekatere druge države, kar pa še ni zadosten razlog, da jih moramo obdržati tudi mi. Madžarska na pr. jih je že opustila. Ta ima na zunanji strani poštnega vagona velik napis: »Ambulančna pošta«. Posamezne črke so pritrjene z vijaki. Pod napisom je pritrjen državni grb, niže pa visi usmerilna tabla. Velikost table je enaka onim, ki jih uporablja železnica pri mednarodnih osebnih vagonih. Označena je samo smer vožnje brez šte. ambulančne pošte. To za občinstvo zadostuje. Taka označba ambulančne pošte oziroma poštnega vagona je reprezentativna in boljša od navadnih usmerilnih tablic.

Oglejmo si poštni vagon še znotraj. Če gremo prvič noter, se nam zdi dohod zaradi ozkih stopnic neroden. Stopnice so namenoma tako ozko napravljene zaradi varnosti proti eventualnim napadom med vožnjo. Ko vsto-

pimo, smo v skladišču. Ta prostor zavzema dobro polovico vsega vagona. Služi za razvrstavanje paketov in direktnih pisemskih vreč. Na obeh straneh skladišča je pritrjena po ena polica za shranjevanje vrednostnih paketov manjše vrednosti. Pošiljke z visoko vrednostjo se shranijo v pisarni. Na levi strani pri vsakih vratih je pritrjena po ena črna tabla za beležke. Na notranji strani obeh vrat je podnevi pritrjena po ena modra signalna zastavica. Namesto signalne zastavice sveti ponoči modra signalna luč.

Zaradi snage v pisarniškem prostoru je priporočljivo, da je pozimi zaboj s premogom in drvni v skladišču, kjer naj bo poleti tudi omarica z ledom za živila ambulančnih uslužbencev.

Na prvi pogled iz skladišča skozi vrata v pisarno nam obstanejo oči ob stenah pisarne. Tu so v obliki podkve krog in krog mize. Nad temi je nešteto predalčkov, v katere se vlagajo pisma. Za shranjevanje vrednostnih pošilk je določena omarica s predali, ki se lahko zaprejo. Pod mizami so veliki predali za vlaganje svežnjev z navadnimi pisemskimi pošilkami.

V poštnih vagonih je instalirana električna ali plinska razsvetljava. Večina vagonov je opremljenih z obojno razsvetljavo, ker se je to izkazalo za potrebno. Električna razsvetljava namreč kaj rada odpove, dočim daje plin zanesljivo razsvetljava.

Pozimi se poštni vagoni kurijo s paro tako kakor ostali železniški vagoni. Razen tega je v pisarni tudi peč, ki se, ako je treba, kuri s premogom in drvni. Samo škoda, da se vagon ne da tako ogreti, da bi ostala enakomerna temperatura.

Vaclav Kunst:

Moji nasveti za službo na morzu.

(Nadaljevanje)

Odpravljanje brzojavk.

Pri odpravi brzojavke ne daj niti v uvodu niti v glavi niti v tekstu niti v podpisu najmanjšega znamenja več, kakor je absolutno potrebno. Naslov, vsebino in podpis brzojavke daj do pičice tako kakor je napisano ali natipkano. Če si oddal brzojavko tako kakor je napisana, si popolnoma krit, pa če je še tako popačena. Tisti, ki jo je popačil, bo za njo odgovarjal, nikdar pa ne tisti, ki jo je odpravil tako kakor jo je dobil.

Pri lokopredanih brzojavkah se ločila (večica, podpičje in pika) ne odpravljajo. Če pa so taksirana (kar spoznaš po črtici pod ločilom

(n. pr. ;), jih moraš odpraviti. Transitne brzojavke odpravi tako kakor so napisane, torej tudi vsa ločila.

Če je brzojavka došla po hughesu ali siemensu, seveda nima jugoslovanskih črk. Tudi tebi jih ni treba pri takih brzojavkah dajati, ker se s tem izpostavljaš nevarnosti, da vsebino nehote popačiš. Če je pa brzojavka v originalu ali v tranzitu pisana z našimi narodnimi črkami, moraš črke odpraviti tako kakor so pisane in postopaj takole:

za Slovenijo cirilica ne prihaja v poštev in zato specialnih ciriličnih znakov (nj, lj, dj, gj, dž) tudi ne uporabljamo. Cirilica ima, kakor znano, za te dvojne črke eno samo pismenko, dočim moramo v latinici itak pisati dve črki, pa zato tudi uporabljamo dva znaka. Pač pa uporabljamo črke š, č, ž in ć.

V naslednjem podajam vzorec za pravilno oddajo brzojavke, ki se glasi:

Če to postaja Grobelno pravilno prepíše s traka, dobi tale tekst:

..... vem ..... b
b b de maribor 1 nr 317t p 15 bes, 15/2 lt. t5
= Anton berger 17 grobelno = akceptiram
35tt klg itd.

Tak način odpravljanja ni niti praktičen niti pregleden in tudi ni v skladu s pravilnikom, pretežna večina morzistov pa dela tako že polnih deset let.

Glavne napake, ki jih delajo naši morzisti skoro brez izjeme, so sledeče:

zakaj neki je treba vsako dajanje uvesti s serijo pik in črt? To so delali takrat, ko se je morzovanje sploh šele pričelo in ko čas ni bil še tako dragocen kakor je dandanes. Pa tudi pravilnik tega nikjer ne predpisuje in tudi popolnoma nepotrebno je to. Mogoče se pa dela to zato, da ima korespondent časa odpreti aparaturo? Saj to vendar napravi tudi tedaj, če pritisnem kakor smo že videli, samo za odlomek sekunde na dajalo. Ker pa razume vsak še tako slab morzist najčehšča in najenostavnejša znamenja (ve, as itd.) na sluh, ima med tem še vedno dovolj časa, da odpre aparaturo, če je nima še odprte. Vse te serije pik in črt, ki samo stopnjujejo ropot v centrali in kvadrirajo samo živce, naj zato odpadejo.

Nekdaj veljavna označba »bbb« za lokomenjeno brzojavko ni predpisana v tuzemskem pravilniku in se torej ne sme uporabljati, čeprav je sicer praktična. Pač pa se mora po čl. 81./1a dati v uvodu brzojavke vedno ime naslovne in ime predajne postaje neskrčeno, in sicer vedno v imenovalniku (torej ne iz Maribora 1, kar bi bilo slovniško pravilno, marveč vedno iz Maribor 1).

Največje napake se delajo v glavi brzojavke, čeprav je pravilnik ravno v tem pogledu zelo točen in jasen in čeprav v členu 81. popolnoma jasno pove, da se v glavi odpravi številka brzojavke, število besed, datum in čas predaje (brez vsakršnih drugih dekoracij). »NR« pred številko brzojavke torej popolnoma nasprotuje določilom pravilnika in ravnotako se vrsta brzojavke pri privatnih nenujnih brzojavkah ne daje. Tudi za številom besed se označba »bes« ali »w« ali »r« ne sme dajati in tudi večica pred datumom ne. Pač pa je obvezno dajanje datuma, kar se pri nas skoro vedno izpušča, in sicer se daje normalno samo dan predaje brez meseca (mesec samo tam,

Dnevni žig 15/2 32.			Privatna brzojavka		Приватни телеграм		Plaćano					
			Grobelno		iz Maribor 1		Din . p					
							9 50					
Štev.	Vrsta	Besed	Predana			Sprejel	Službeni podatki	Odpravljena			Štev. zap.	Odpravil
			dne	uri	min.			na postajo	dne	uri		
3170	p	15/2	15	10	05	Podpis						

Anton Berger 17 Grobelno —

Akceptiram 3500 klg sedemstodvajsetpet 725/720 33 1/2 pošljitetakoj potrebne dokumente brzojavite

Pocivalsek

Ime in naslov pošiljatelja: Počivalšek Smetanova 35

Vzemimo slučaj, da se nam je postaja Grobelno, za katero je namenjena brzojavka, javila.

Povprečni naš morzist bi odpravil brzojavko tako, da bi imela sprejemna postaja na traku tale znamenja:

..... itd.

Poštne vagoni so označeni po serijah s črkami in s številkami. Določitev teh nazivov se je izvršila sistematično. Po nazivu je razločevati tip poštne vagona in koliko osi ima vagon. Označba se je izvršila takole:

1. Serija F 2 osi (pis. in sklad. enako velika)
2. » Fe 3 osi (pis. in sklad. enako velika)
3. » Fa 4 osi (pis. in sklad. enako velika)
4. » Fk 2 osi (pisarna večja od sklad.)
5. » Fm 2 osi (skladišče večje od pis.)
6. » Fas 4 osi (star. tip iz 2 dvoos. vag.)
7. » DF 2 (komb. vagon z oddelkom za vlakovodjo in z oddelkom za pošto.)

Poštne vagoni so označeni s sledečimi številkami:

2-osni od številke	42.000—42.999
3 » » »	43.000—43.999
4 » » »	44.000—44.999

Večina poštne vagonov je že dobila označbe po gornjem sistemu. Samo nekaj vagonov na manjših progah čaka še na spremembo serije in številke.

Poštne vagoni se priključijo vlaku kot prvi za službenim vozom ali pa kot zadnji. Vsaj tako je bil sklenjen sporazum med železnico in poštno upravo. V zadnjem času se pa dogaja, da železnica pri nekaterih brzovlakah priključi poštne vagon kot prvi za lokomotivo, kar se pa menda ne vrši iz varnostnih razlogov za poštne pošiljke?!

II. Upravne pošte.

Ambulančne pošte niso samostojne ustanove. Dodeljene so kot oddelki upravnim poštam. Te jih upravljajo in nadzirajo. Glavna središča ambulančnih pošt Jugoslavije so v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Večja polovica ambulančnih pošt je pod upravo pošt v glavnih mestih. (Nadaljevanje.)

kjer bi lahko nastal kak dvom glede predajnega datuma) in pa ura in minuta predaje. Skoro dosledno dajejo vsi morzisti med uro in minuto piko (večje, ulomkovo črto). To pravilnik izrečno prepoveduje, ker pravi v cit. členu dobesedno: ... »e) iz dneva in ure predaje.... Prva številka (pravilno »številko«) pomeni torek dan, druga pa uro in minuto predaje«. Kako se pa naj potem z vso sigurnostjo loči ura od minut?

Odkar imamo 24-urno štetje dnevnega časa, napravimo to zelo enostavno tako, da označimo čas s štirimi številkami, od katerih pomenita prvi dve ure, drugi dve pa minute n pr. 0001 pomeni nič ur eno minuto (označba 0.1 je netočna) ali 0909 pomeni deveto uro in deveto minuto, 1234 pa dvanaajsto uro in 34 minut. Tako je vsak dvom popolnoma izključen in ta način dajanja je edino pravilen.

Eno največjih napak in vzrok neštevilnih popačb in opravičevalnih izjav ter kazni tvori izdajanje ničle (0), ki se z vso trdovratnostjo odpravlja po stari navadi s črto (—), kar je v ostrem protislovju s pravilnikom. Nisem še naletel na morzista, ki bi ničlo pravilno dajal. Ena črta je znak za skrajšano ničlo, ki se sme uporabljati edino tam, kjer se uporabljajo skrajšane številke, nikjer pa ne v zvezi s črkami ali z neskrajšanimi znaki razen v slučajih, kjer je dopustno krajšanje številke dosledno izdajati s petimi črtami (— — — — —)

Se na neko pomanjkljivost moram pri tej priliki opozoriti, to je na dejstvo, da večina morzistov ne ve, zakaj je morzov znak — — — (a) in kaj prav za prav pomeni znak — — —, ter zato niti prvega niti drugega ne zna uporabljati pravilno. (Iz slovenske izdaje pravilnika je znak — — — izpadel, kar je po mojem mnenju pomota).

Znak — — — (a) pomeni začetek brzojavke ali praktično povedano: vse, kar sledi za znakom a, piši na golicu (tranzitno ali loko). Vzemimo slučaj, da sem s kakšno postajo v korespondenčni zvezi, da že dalje dajeva in jemljeva brzojavke, rečujeta itd. in da je nasprotna postaja na redu, da mi potrdi brzojavko in nekatere popravke. Tega vsega ne pišem na golicu, čim mi pa da znak — — —, je to poziv, da sledi nova brzojavka, katero moram pisati na golicu. Iz navedenega je jasno, da spada znak a (— — —) brezpogojno pred vsako brzojavko, in sicer pred uvod.

DRAVSKA SEKCIJA UDRUŽENJA P. T. T. USLUŽBENCEV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE V LJUBLJANI

sklicuje po sklepu seje uprave od 18. marca t. l. svojo

redno letno skupščino

ki se bo vršila v nedeljo, dne 8. maja ob 1/2 13 v Beli dvorani hotela Union.

Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo vršil ob 1/2 15. drugi, ki bo sklepčen ob vsakem številu članov.

Dnevni red:

1. Otvoritev in volitev predsedstva skupščine.
2. Poročilo uprave:
  - a) o splošnem delu in poslovanju v poslovnem letu 1931/32;
  - b) o gospodarskem poslovanju in financah sekcije;
  - c) obračun in bilanca za proračunsko leto 1931/32;
  - č) poročila odsekov.
3. Poročilo in predlogi nadzorne komisije.
4. Poročila glavnih poverjeništev.
5. Proračun za proračunsko leto 1932/33.
6. Volitve:
  - a) uprave sekcije,
  - b) članov glavnih poverjeništev.
7. Govori odposlancev in gostov.
8. Predlogi in vprašanja.

Vabljeni so vsi člani sekcije, zlasti pa poverjeniki, ki so po pravilniku o poverjenikih dolžni prisostvovati skupščini. Poverjenikom in članom se na zahtevo povrnejo fiktivni vojni stroški za III. razred osebnega vlaka.

Dopoldne ob 10. uri bo širša konferenca, katere se naj udeležijo vsi glavni poverjeniki in člani uprave.

V Ljubljani, dne 29. aprila 1932.

Uprava.

Ne odlašajmo!

Če si vtepem kaj v glavo, ne morem mirovati, da dosežem svoj cilj. In ker sem si vtepel v glavo, da je mogoče organizirati vse ljubljanske državne uslužbence vsaj na ekonomskem polju, in sicer v zadrugi državnih uslužbencev, hočem da to tudi izvedem.

Pogum mi daje že to, ko vidim, kaj je rodila zadruga misel pri železničarjih in kako lepo se razvijajo gospodarske ustanove državnih uslužbencev v Mariboru. Sami se preskrbujejo z vsemi potrebščinami za gospodinjstvo, z mlekom, z mesom, kurivom, pa tudi z manufakturo itd. V Mariboru grade že svojo pekarno. In tako se gradi iz kamna do kamna palača in tako se peče lastna pogača. In tako

Znak — — — (križ), ki je ravno obraten od početnega znaka, pa pomeni tudi ravno obratno, to je konec brzojavke s čimer se hoče reči: »Nehaj pisati na golicu, ker vse to, kar ti bom še dal, ne spada več k brzojavki.« Znak — — — je treba torej vedno dati na koncu vsake brzojavke, pri čemer je treba paziti še na prenesen pomen istega. Če uvodoma nisem dobil početnega znaka in torej ne pišem tega, kar dobim na traku, na golicu, potem križ (— — —) ne pomeni »konec brzojavke«, marveč: »Kar sem ti imel povedati, sem povedal; zapri aparat, da ti trak ne bo po nepotrebnem tekkel.«

Vrnimo se k naši brzojavki. Pri pravilnem dajanju ne sme postaja Grobelno dobiti na traku prav ničesar drugega, ko tole:

ve m a grobelno de maribor 1 3170 15 15 1005 = anton berger 17 grobelno = akceptiram 3500 klg sedemstodvajsetpet 725/720 33=1/2 pošljite takoj potrebne dokumente brzojavite = pocivalsek — — —.

Ničle je treba, kakor sem že omenil, dajati s petimi črtami. Da se prepreči vsaka pomota in vsak dvom, dajaj v uvodu pri imenih postaj, ki imajo številko (na pr. Maribor 1 ali Wien 76), številko v besedni zvezi z imenom, torej ne »Wien 76«, ker bi v tem slučaju sprejemni morzist prišel v dvom, ali je 76 številka urada ali številka brzojavke, marveč dajaj »wien76«, pri čemer ne more drugega napisati kot »Wien 76«, ker številke s črkami v eno besedo ne more vezati. (V prometu z inozemstvom je za ta slučaj predpisana ulomkova črta, n. pr. wien/76.)

V tekstu našega primera je ulomek 33 1/2, ki je na originalu napisan in menda tudi taksiran za eno besedo.

Kako naj ta ulomek sprejemnemu morzistu dam tako dobro, da ga bo pravilno napisal, da ga pa ne bo štel za dve fiktivni besedi?

Člen 75. pravilnika predpisuje, da je treba pri dajanju kakor tudi pri službenem ponavljanju dajati med celim številom in med ulomkom razdvojnico (=) (— — —). Navedeni ulomek je treba torej dati takole: 32=1/2 (razdvojnica se seveda ne šteje in ne napiše).

Omenil sem že, da se pri dajanju brzojavke vrsta »p« v glavi ne označuje. To pa velja samo za navadne privatne brzojavke, dočim se znaki »S« »ST« »A« itd. v glavi morajo dati in tudi pri nujnih privatnih brzojavkah vrsta »D«, kar se pogrešno opušča.

Če ima brzojavka, ki je došla po Hughesu, Siemensu itd., označbo vrste pred glavo, daj v tranzitu vrstno označbo pravilno med številko brzojavke in med številom besed.

Ako ima brzojavka označen pravec usmeritve (na pr. via radio itd.), je treba te službene podatke priklopiti glavi brez ločila. Isto velja tudi za opravičilo zakesnitve, napačne usmeritve itd. Taka glava bi izgledala na traku takole:

3170 15 15 1005 via radio zakesnela radi slabe proge =

Vse, kar sledi za razdvojnico, spada k naslovu.

Konvencionalna znamenja »Rp« »Xpp« itd. je treba od naslova kakor tudi med seboj vedno ločiti z razdvojnici na pr.:

3170 15 15 1005 = D = Rpd 10 = Xpp = Nuit = itd.

Dejanje v serijah. (čl. 77.)

Če imaš za kako postajo do pet brzojavk, jih dajaj posamezno. Če jih pa imaš nad pet hkrati, dajaj dosledno v seriji.

Za dajanje v seriji ni treba med oddajno in med sprejemno postajo prav nikakega predhodnega dogovora. Prvo brzojavko daj kakor je zgoraj opisano za dajanje posamič; končnemu znaku — — — sledi neposredno početni znak — — — naslednje brzojavke in tako dalje do konca serije, ki pa ne sme obsegati več ko 10 komadov. (Čl. 77. 1.) Vsakih 200 besed v brzojavki šteje za 5 telegramov, brzojavke pod 100 besed pa štejejo normalno za en komad.

Za pravilo, da tvori serijo največ 10 brzojavk (ali dve, od katerih ima vsaka 101 do 200 besed, ali ena z nad 200 besedami) je dopustna ena sama izjema. Preko 10 komadov smeš namreč odpraviti samo tedaj, ako dobiš med odpravljanjem serije kako brzojavko, ki ima pri odpravi prednost. Pa tudi ta izjema je dopustna samo takrat, če ni med brzojavkami, katere odpravljaš, kake »TC« brzojavke (čl. 77. 3.).

Če bi se ti dogodilo, da bi sprejemna postaja ne hotela vzeti serije, se ne spuščaj v dokazovanja in prerekanja z njo, marveč začni delati posamič in javi zadevo kontrolnemu uradniku, ki bo potem potrebno ukrenil.

Kot sprejemni morzist moraš seveda serijo sprejeti brez vsakega ugovora.

rastejo rezervni fondi tudi za obsmrtne podpore in tako bodo nastale lastne ambulance z zdravniki, okrevališča itd. itd.

Nepotrebno se mi zdi, da bi na tem mestu razlagal kaj o ustroju zadrug, saj je vendar že vsakemu znano, da se morajo šibkejši združiti, ako se hočejo ubraniti močnejših. Kapitali in bogastva se gromadijo vedno na račun šibkega konzumenta. Ker pa smo dovolj razumni, nečemo in ne smemo ostati samo v defenzivi, ampak hočemo in moramo, ako si hočemo materialno opomoči, v ofenzivo. Možnost organizacije nam nudi zakon tako kakor drugod in ustroj saveza zadrug državnih nameščencev, kakor tudi teh samih je tak, da je izključen vsak riziko za člana kljub garanciji do zneska 1.000 Din.

Kako torej, bi se moral vprašati vsakdo, da ni že sleherni državni nameščenec včlanjen v nabavljalni zadrugi državnih nameščencev? Ali nam manjka morda potrebna moralna sila? Ali ne čutimo, da prihajajo časi, ko s svojimi prejemki ne bomo mogli kriti najpotrebnejšega za življenje, ako bomo morali plačevati visoke cene za razno blago, ki ga bomo dobivali šele skozi toliko in toliko rok, namesto da si poiščemo čim bližjo pot do producenta?

Torej kje je rešitev? V nas samih! Edino v nas samih, ako to res hočemo, edino v močni, skupni gospodarski organizaciji. Sicer se sedanja organizacija nabavljalne zadruge res da ne da primerjati z ono železničarjev ali mariborsko, ali tudi ona je že postavljena na močno in zdravo osnovo in samo od nas državnih uslužbencev samih je odvisen njen razvoj. Zadruga sicer ni, kakor smo slišali na zadnjem občnem zboru, kak malik, ki bi delal čudeže, polnil svoja skladišča s cenanim blagom in skozi na stečaj odprta vrata sprejemal lačne goste ter jih z darovi vabil za vstop. Mi vsi, ki živimo v skrbeh, in gledamo, kako bi se čim lažje prerili skozi življenje, smo dolžni, da

si jo zgradimo in da jo z razumom, delom in čim večjo previdnostjo vodimo. Pravi uspeh naše zadruge se bo pokazal šele čez leta, ko bodo prebredene vse težave organizacije in ko bo članstvo zavedno in disciplinirano in ko bomo imeli že na razpolago ljudi, ki jo bodo znali strokovnjaško voditi.

Kot sedanji predsednik Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev se obračam torej še prav posebej do vseh poštarjev. Saj so ravno poštni uslužbenci med prvimi uvideli potrebo združništva in si organizirali preskrbo s kurivom, krompirjem, sadjem itd., si ustanovili svojo čevljarino in svojo krojačnico.

Vabim vas torej, da pridete takoj k nam, da pristopite vsi po vrsti v skupno nabavljalno zadrugo državnih uslužbencev, da začnete kupovati špecerijsko blago in drugo, česar vam ne nudi vaša zadruga, pri nas.

Z vašim članstvom okrepljena zadruga bo kaj kmalu lahko nudila blago v svoji prodajalni po še nižjih cenah kakor doslej.

Sedanja uprava nabavljalne zadruge si je zastavila težko nalogo reorganizacije upravljanja zadruge, kar tudi zahteva novi zakon. Njena največja skrb je in bo, da bo vsakega postregla najmanj tako kakor kak trgovec, ako ne še bolje. Lokali zadruge bodo najbrž v kratkem preurejeni in na novo opremljeni, tako da bo postrežba hitra in točna.

Žigon Alojzij.

Pevsko društvo »Poštni rog« v Mariboru je prejelo od banovine potrjena pravila in je imelo dne 6. febr. t. l. svoj ustanovni občni zbor. Kakor znano, je to novo društvo delovalo že pet let kot odsek društva nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev v Mariboru, a je to prenehalo biti in se je osamosvojilo ter si nadelo ime »Poštni rog«. S tem je torej napredovalo, kar je treba pozdraviti. Vse dosežke in nove, izvršujoče ter podporne člane vabi na delo in pomoč odbor.

To in ono.

Izumitelj razglednic umri. V Göttingenu je preminul Henrik Lange, trgovec s knjigami, slikami in papirjem v starosti 84 let. Bil je najstareši stavec v mestu. Svoje podjetje je vodil do zadnjih dni skupaj s sinom. Na Nemškem je njegovo ime splošno znano, ker je začetnik razglednic. Ko je generalni poštar pl. Stephan vpeljal dopisnico, je bil H. Lange prvi, ki je dopisnico opremil s slikami in čestitkami za razne prilike. Tako je on ustanovitelj industrije, ki se je širom sveta silno razmahnila ter daje neštetim tisočem zaslužek in kruh.

Kako nevarna je prometna služba. Kakor je posneti iz čeških strokovnih listov, se je leta 1930 smrtno ponesrečilo na češkoslovaških železnicah 249 oseb, od katerih je bilo 198 železniških uslužbencev. Največ smrtnih nesreč se zgodi zaradi varčevalnega sistema. Gotovo je bilo med smrtnimi žrtvami tudi več ali manj poštinih ambulančnih uradnikov, saj se pri železniških katastrofah večkrat tudi poštni uslužbenci smrtno ponesrečijo.

Na mojem življenju in moji usodi ni nič, v uspehih mojega življenja pa tiči silno veliko.
Fichte.

Poštna odpravna isče mesta pomočnice vsled mladostnosti. Naslov pri upravi lista.

Odpravnik isče mesto stalnega poštne pomočnika proti oskrbi in plači po dogovoru. Naslov pove uprava lista.

Izprašana poštna upravna isče mesto pomočnice pri večji pogodbeni pošti. Sposobna je tudi administrirati pogodbeno pošto s telegrafom in telefonom. Ponudbe na upravo »Poštne glasnik«.

Razširjajte Poštni Glasnik!

Dent. Leop. Smerkoli
tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon štev. 34—48

Dežnike
in
nogavice

izdelane v lastni tovarni iz najboljšega materiala

oddajamo tudi na drobno po skrajnih cenah v naših prodajalnah:

v Ljubljani, Pred Škofijo štev. 19
v Beogradu, Kralja Milana ul. 13
v Splitu, Marulićeva ulica 4
v Zagrebu, Jurišićeva ulica 8

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov in nogavic

Josip Vidmar

najboljše kakovosti!

Izdelki DOMACIH TOVAREN,
kakor tudi obče priznane znamke
„SCHROLL“.

Cene najnižje!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

JOSIP OLUP
LJUBLJANA

priporoča svojo trgovino z manufakturnim blagom, moškimi oblekami domačega izdelka in perila iz lastne tovarne »Triglav« po najnižjih cenah. — Obleka in perilo po naročilu se najhitreje in najsolidneje izvršuje. Moške obleke se dobijo že od Din 200.— dalje. — Moje geslo je: »Nizke cene — dobro blago!« — Dobavitelj Gospodarske zadruge poštinih nameščencev proti nakaznici.

Modno in manufakturno
blago v veliki izberi ter
solidni postrežbi in po

nizkih cenah!

KÜHAR & HROVAT
Maribor, Aleksandrova cesta št. 9

KOLESA

in vse potrebščine za nje kupite najbolje in najceneje samo pri tvrdki

A. GOREC D. Z. O. Z.

v palači Ljubljanske kreditne banke
na Dunajski cesti 1 in delavnica na
Gospodarski cesti 14.

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarских potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

POZOR

Naznanjam vsem poštinih nameščencem, da sem **PREVZEL KROJAČNICO »GOSPODARSKE ZADRUGE«**, Grudno nabrežje štev. 1 (Pred Prulami štev. 1).

Izdeloval bom vsakovrstna oblačila po najnovšem kroju za dame in gospode.

V zalogi imam blago vseh vrst kakor tudi češke in angleške vzorce.

Postrežba točna, cene solidne!

Priporoča se

KVEDER LEOPOLD,
krojaški mojster.